

Datum van inontvangstneming : 15/12/2022

Zaak C-684/22

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

8 november 2022

Verwijzende rechter:

Verwaltungsgericht Düsseldorf (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

3 november 2022

Verzoekende partij:

S.Ö.

Verwerende partij:

Stadt Duisburg

B E S L I S S I N G

In de bestuursrechtelijke procedure

S.Ö.

verzoeker,

tegen

Stadt Duisburg

verweerster,

v a n w e g e recht inzake nationaliteit

heeft [omissis]

[omissis] [de] achtste kamer van het Verwaltungsgericht Düsseldorf
(bestuursrechter in eerste aanleg Düsseldorf)

op 3 november 2022

als volgt b e s l i s t:

De behandeling van de zaak wordt geschorst.

Het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt krachtens artikel 267 VWEU verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

- 1. Staat artikel 20 VWEU in de weg aan een regeling die bepaalt dat, in het geval van vrijwillige verkrijging van een (ongeprievilegieerde) nationaliteit van een derde land, de nationaliteit van de lidstaat en daarmee het burgerschap van de Unie van rechtswege verloren gaan, indien een individueel onderzoek naar de gevolgen van het verlies alleen plaatsvindt wanneer de betrokken vreemdeling vooraf een aanvraag voor een vergunning tot behoud van de Duitse nationaliteit heeft ingediend en deze aanvraag vóór de verkrijging van de buitenlandse nationaliteit is ingewilligd?**
- 2. Indien de eerste prejudiciële vraag ontkennend wordt beantwoord, moet artikel 20 VWEU dan aldus worden uitgelegd dat in de procedure voor het verlenen van de behoudvergunning geen voorwaarden mogen worden gesteld die er uiteindelijk toe leiden dat een beoordeling van de individuele situatie van de betrokkene en die van zijn gezin met betrekking tot de gevolgen van het verlies van de status van burger van de Unie niet plaatsvindt of terzijde wordt geschoven?**

M o t i v e r i n g

I.

- (1) Verzoeker, die in 1966 in Turkije is geboren, is in 1990 het grondgebied van de Bondsrepubliek Duitsland binnengekomen. Hij is getrouwd en vader van drie kinderen.
- (2) Verzoeker heeft op 10 mei 1999 de Duitse nationaliteit verkregen door naturalisatie, en op 13 september 1999 is hem de Turkse nationaliteit ontnomen.
- (3) In het kader van de aanvraag van een reisdocument voor zijn zoon heeft verzoeker op 25 mei 2018 verklaard dat hij op 12 november 1999 de Turkse nationaliteit heeft herkrege. In dit verband heeft hij een verklaring van het Turkse ministerie van Binnenlandse Zaken van 27 februari 2019 en een uittreksel uit het register van de burgerlijke stand van 6 november 2018 overgelegd, waaruit blijkt dat hij op 13 september 1999 de Turkse nationaliteit opnieuw had aangevraagd en deze bij besluit van de ministerraad van 12 november 1999 heeft herkrege.

- (4) Bij brief van 27 september 2018 heeft de ambassade van de Bondsrepubliek Duitsland verzoeker en zijn echtgenote meegedeeld dat er gerede twijfel bestond over de vraag of hun zoon de Duitse nationaliteit had. Aangezien zij echter geen definitieve beslissing kon nemen, verzocht zij om opheldering van deze vraag in het kader van een procedure tot vaststelling van de nationaliteit.
- (5) Op 25 april 2019 heeft verzoeker de in naturalisatiezaken bevoegde autoriteit S. verzocht om afgifte van een nationaliteitsbewijs teneinde het voortbestaan van zijn Duitse nationaliteit te kunnen documenteren. In de periode daarna is verzoeker naar het gebied verhuisd waarvoor verweerster bevoegd is.
- (6) Na verzoeker te hebben gehoord, heeft verweerster op 13 september 2019 een besluit genomen op grond van § 30, lid 1, StAG (wet inzake de nationaliteit), waarin wordt vastgesteld dat de Duitse nationaliteit van verzoeker niet langer bestaat. Ter motivering heeft verweerster aangevoerd dat de herverving van de Turkse nationaliteit na 1 januari 2000 heeft plaatsgevonden en overeenkomstig § 17, lid 1, punt 2, en § 25, lid 1, eerste zin, eerste alternatief, StAG tot automatisch verlies van de Duitse nationaliteit heeft geleid. Dit zou volgens verweerster alleen anders zijn indien de herverving van de Turkse nationaliteit uiterlijk op 31 december 1999 zou hebben plaatsgevonden, omdat § 25, lid 1, eerste zin, RuStAG (nationaliteitswet) in de tot en met 31 december 1999 geldende versie bepaalde dat het verlies van de Duitse nationaliteit alleen optrad bij Duitsers die in het buitenland woonden. Verzoeker heeft echter niet kunnen aantonen dat hij vóór 1 januari 2000 de Turkse nationaliteit had herkreten.
- (7) Verzoeker heeft hiertegen tijdig beroep ingesteld.

II.

1.

- (8) De volgende bepalingen vormen het relevante rechtskader van het geschil:

Unierecht

Artikel 20 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU)

1. Er wordt een burgerschap van de Unie ingesteld. Burger van de Unie is eenieder die de nationaliteit van een lidstaat bezit. Het burgerschap van de Unie komt naast het nationale burgerschap doch komt niet in de plaats daarvan.

[...]

Artikel 7 Handvest van de grondrechten van de Europese Unie

Eenieder heeft recht op eerbiediging van zijn privéleven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn communicatie.

Artikel 13 van Besluit nr. 1/80 van de Associatieraad van 19 september 1980 betreffende de ontwikkeling van de associatie (ARB 1/80)

De lidstaten van de Gemeenschap en Turkije mogen geen nieuwe beperkingen invoeren met betrekking tot de toegang tot de werkgelegenheid van werknemers en hun gezinsleden wier verblijf en arbeid op hun onderscheiden grondgebied legaal zijn.

Internationaal recht

Europees Verdrag inzake nationaliteit van 6 november 1997

Artikel 7

1 Een Staat die Partij is, mag in zijn nationale wetgeving niet voorzien in het verlies van zijn nationaliteit van rechtswege of op initiatief van de Staat die Partij is, behoudens in de volgende gevallen:

a. vrijwillige verkrijging van een andere nationaliteit;

(...)

Artikel 9

Elke Staat die Partij is, vergemakkelijkt, in de gevallen en onder de voorwaarden voorzien in zijn nationale wetgeving, het herverkrijgen van zijn nationaliteit door voormalige onderdanen die hun wettige en gewone verblijf op zijn grondgebied hebben.

(9) Het Verdrag van 6 mei 1963 betreffende beperking van gevallen van meervoudige nationaliteit en betreffende militaire verplichtingen in geval van meervoudige nationaliteit is voor Duitsland op 18 december 1969 in werking getreden en is wegens opzegging sinds 21 december 2002 buiten werking.

Nationaal recht

Staatsangehörigkeitsgesetz (StAG), voorheen Reichs- und Staatsangehörigkeitsgesetz (RuStAG) [omissis]

§ 13

Een voormalig Duitser en zijn minderjarige kinderen die hun gewone verblijfplaats in het buitenland hebben, kunnen op verzoek worden

genaturaliseerd indien hun identiteit en nationaliteit zijn vastgesteld en zij voldoen aan de vereisten van § 8, lid 1, punten 1 en 2.

§ 25 in de versie die gold tot en met 31 december 1999:

(1) Een Duitser die noch zijn woonplaats noch zijn vaste verblijfplaats in Duitsland heeft, verliest zijn nationaliteit bij de verkrijging van een buitenlandse nationaliteit indien deze verkrijging op zijn verzoek of op verzoek van zijn wettelijke vertegenwoordiger plaatsvindt, terwijl de vertegenwoordigde zijn nationaliteit alleen verliest indien is voldaan aan de voorwaarden waaronder intrekking van de nationaliteit overeenkomstig § 19 kan worden aangevraagd.

[...]

§ 25 in de versie die geldt vanaf 1 januari 2000

(1) Een Duitser verliest zijn nationaliteit bij de verkrijging van een buitenlandse nationaliteit indien deze verkrijging op zijn verzoek of op verzoek van zijn wettelijke vertegenwoordiger plaatsvindt, terwijl de vertegenwoordigde zijn nationaliteit alleen verliest indien is voldaan aan de voorwaarden waaronder intrekking van de nationaliteit overeenkomstig § 19 kan worden aangevraagd. Het verlies overeenkomstig de eerste zin doet zich niet voor wanneer een Duitser de nationaliteit verkrijgt van een andere lidstaat van de Europese Unie, van Zwitserland of van een staat waarmee de Bondsrepubliek Duitsland een internationaal verdrag heeft gesloten overeenkomstig § 12, lid 3.

(2) Een persoon verliest zijn of haar nationaliteit niet indien hij of zij vóór de verkrijging van de buitenlandse nationaliteit op zijn of haar verzoek van de bevoegde autoriteit de schriftelijke toestemming heeft gekregen om zijn of haar nationaliteit te behouden. [...]. Bij de beslissing over een verzoek overeenkomstig de eerste zin worden de openbare en particuliere belangen tegen elkaar afgewogen. In het geval van een verzoeker die zijn gewone verblijfplaats in het buitenland heeft, moet in het bijzonder worden nagegaan of hij op geloofwaardige wijze kan aantonen dat hij nog steeds banden met Duitsland heeft.

§ 30

(1) Het al dan niet bestaan van de Duitse nationaliteit wordt op verzoek vastgesteld door de in nationaliteitszaken bevoegde autoriteit, indien een gerechtvaardigd belang wordt aangetoond. De vaststelling is bindend in alle aangelegenheden waarvoor het al dan niet bestaan van de Duitse nationaliteit juridisch relevant is. Indien er een openbaar belang is, kan de vaststelling ook ambtshalve geschieden.

[...]

Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet (Duitse wet betreffende het verblijf, de beroepswerkzaamheden en de integratie van vreemdelingen op het grondgebied van de Bondsrepubliek; hierna: AufenthG) [omissis]

§ 38

(1) Aan een voormalig Duitser moet

1. een vestigingsvergunning worden verleend indien hij of zij op het moment van het verlies van de Duitse nationaliteit gedurende vijf jaar zijn of haar gewone verblijfplaats als Duitser op het grondgebied van de Bondsrepubliek heeft gehad,

2. een verblijfsvergunning worden verleend indien hij of zij op het moment van verlies van de Duitse nationaliteit ten minste één jaar zijn of haar gewone verblijfplaats op het grondgebied van de Bondsrepubliek heeft gehad.

Het verzoek om afgifte van een verblijfstitel overeenkomstig de eerste zin dient te worden ingediend binnen zes maanden na kennisneming van het verlies van de Duitse nationaliteit.

[...]

(2) Aan een voormalig Duitser die zijn gewone verblijfplaats in het buitenland heeft, kan een verblijfsvergunning worden verleend indien hij of zij voldoende kennis van de Duitse taal heeft.

(3) In bijzondere gevallen kan de verblijfstitel overeenkomstig lid 1 of lid 2 in afwijking van § 5 worden verleend.

[...]

2.

(10) a) De behandeling van de zaak moet worden geschorst – ook ten aanzien van de voor het Hof van Justitie aanhangige procedure X, C-689/21. Krachtens artikel 267 VWEU moet het Hof van Justitie van de Europese Unie (Hof van Justitie) worden gevraagd om een prejudiciële beslissing over de in het dictum geformuleerde vragen. Deze vragen betreffen de uitlegging van artikel 20 VWEU. Aangezien het om de uitlegging van het Unierecht gaat, is het Hof van Justitie bevoegd.

(11) Het is juist dat de vaststelling van de voorwaarden voor de verkrijging en het verlies van de nationaliteit krachtens het internationale recht onder de bevoegdheid van de afzonderlijke lidstaten valt. Dit sluit echter niet uit dat in situaties die binnen de werkingssfeer van het Unierecht vallen, de

nationale voorschriften in kwestie niettemin het Unierecht moeten eerbiedigen.

Zie arresten van 2 maart 2010, ██████████ C-135/08, ECLI:EU:C:2010:104, punten 39 en 41, en 12 maart 2019, ██████████ C-221/17, ECLI:EU:C:2019:189, punt 30, en beschikking van 15 maart 2022, WY, C-85/21, ECLI:EU:C:2022:192, punt 21.

- (12) De situatie van Unieburgers die de nationaliteit van slechts één lidstaat bezitten en die ten gevolge van een besluit van een autoriteit van een lidstaat tot intrekking van hun naturalisatie of van een wettelijke bepaling die leidt tot het verlies van de nationaliteit van een lidstaat, deze nationaliteit en daarmee tevens hun burgerschap van de Unie verliezen, valt naar haar aard en gevolgen binnen de werkingssfeer van het Unierecht.

Zie arresten van 2 maart 2010, ██████████ C-135/08, ECLI:EU:C:2010:104, punt 42, en 12 maart 2019, ██████████ C-221/17, ECLI:EU:C:2019:189, punt 32.

- (13) b) De prejudiciële vragen zijn relevant voor de beslissing en vereisen een verduidelijking door het Hof van Justitie van de Europese Unie.
- (14) Voor de juridische beoordeling van de bestreden besluiten van 13 september 2019 is van doorslaggevend belang of het in § 25, lid 1, eerste zin, StAG voorziene automatische verlies van de Duitse nationaliteit in overeenstemming is met het Unierecht.
- (15) Net als het Oberverwaltungsgericht (hoogste bestuursrechter) van de deelstaat Nordrhein-Westfalen (hierna: „OVG NRW”) is de verwijzende rechter ervan overtuigd dat in casu § 25 StAG in de sinds 1 januari 2000 geldende versie van toepassing is, aangezien verzoeker de Turkse nationaliteit pas na de inwerkingtreding van de nieuwe versie heeft herkrege en het door verzoeker in de administratieve procedure overgelegde uittreksel uit het register van de burgerlijke stand en de brief van het ministerie van Binnenlandse Zaken van 27 februari 2019 geen bewijskracht hebben met betrekking tot de datum van de herverkrijging van de Turkse nationaliteit.

Zie OVG NRW, besluit van 12 april 2022 – 19 B 329/22 – ECLI:DE:OVGNRW:2022:0412.19B329.22.00 – punt 24; over vergelijkbare situaties OVG NRW, besluiten van 8 augustus 2018 – 19 A 1539/17 – ECLI:DE:OVGNRW:2018:0808.19A1539.17.0 – punten 6 e.v., en 31 juli 2018 – 19 A 166/17 – ECLI:DE:OVGNRW:2018:0731.19A166.17.00 – punten 4 e.v. [omissis]

- (16) Indien het verlies van de Duitse nationaliteit als bedoeld in § 25, lid 1, eerste zin, StAG in overeenstemming is met het Unierecht, heeft verzoeker zijn Duitse nationaliteit en – daarmee op grond van het accessoriteitsbeginsel van

artikel 20, lid 1, tweede zin, VWEU ook zijn burgerschap van de Unie – verloren toen hij op zijn verzoek de Turkse nationaliteit verkreeg. Verzoeker had niet eerder een vergunning tot behoud van de Duitse nationaliteit (hierna: „behoudvergunning”) overeenkomstig § 25, lid 2, eerste zin, StAG aangevraagd.

- (17) In de nationale rechtspraak wordt – voor zover valt na te gaan – aangenomen dat § 25, lid 1, eerste zin, StAG in overeenstemming is met het Unierecht, omdat de betrokkene op grond van § 25, lid 2, eerste zin, StAG een behoudvergunning kan aanvragen, in het kader waarvan een individueel onderzoek naar de gevolgen van het verlies voor de situatie van de betrokkene uitdrukkelijk is voorgeschreven.

Zie OVG NRW, beslissing van 12 april 2022 – 19 B 329/22 – ECLI:DE:OVGNRW:2022:0412.19B329.22.00 – punt 12; VG Köln, vonnis van 10 juli 2019 – 10 K 8913/17 – ECLI:DE:VGK:2019:0710.10K8913.17.00 – punt 30 [omissis].

- (18) Bovendien bestaat er geen redelijke twijfel over de verenigbaarheid van de nieuwe versie van § 25 StAG met de bepalingen van het associatierecht, aangezien artikel 13 ARB 1/80 niet van invloed is op de nationaliteitskwestie en de wetgever met de wijziging van § 25, lid 1, StAG per 1 januari 2000 ook niet indirect nieuwe beperkingen heeft ingevoerd met betrekking tot de voorwaarden voor toegang tot de arbeidsmarkt voor Turkse associatiegerechtigden.

Zie OVG NRW, besluit van 12 april 2022 – 19 B 329/22 – ECLI:DE:OVGNRW:2022:0412.19B329.22.00 – punten 28 e.v. [omissis].

- (19) De verwijzende rechter betwijfelt of § 25, lid 1, eerste zin, StAG – zelfs indien rekening wordt gehouden met de mogelijkheid dat een behoudvergunning is aangevraagd – voldoet aan de in de rechtspraak van het Hof van Justitie gestelde voorwaarden voor het verlies van het Unieburgerschap.

- (20) Het Hof van Justitie heeft geoordeeld dat, gelet op het belang dat het primaire recht aan de hoedanigheid van burger van de Unie hecht, bij de toetsing van een besluit dat leidt tot het verlies van het Unieburgerschap, rekening moet worden gehouden met de eventuele gevolgen van dit besluit voor de betrokkene, en in voorkomend geval voor zijn gezinsleden wat het verlies betreft van de rechten die elke burger van de Unie geniet.

Zie arrest van het Hof van Justitie van 2 maart 2010, C-135/08, ECLI:EU:C:2010:104, punten 56 e.v.

- (21) Bijgevolg moeten de autoriteiten en de rechterlijke instanties van de lidstaten met name nagaan of het verlies van de nationaliteit van een lidstaat in overeenstemming is met het Unierechtelijke evenredigheidsbeginsel wat

de gevolgen ervan voor de situatie van de betrokkene uit het oogpunt van het Unierecht betreft en, in voorkomend geval, van zijn gezinsleden.

Zie arresten van het Hof van Justitie van 12 maart 2019, ██████████ C-221/17, ECLI:EU:C:2019:189, punt 40, en 2 maart 2010, ██████████ C-135/08, ECLI:EU:C:2010:104, punt 55.

- (22) In geval van verlies van rechtswege van de nationaliteit van een lidstaat is met name onverenigbaar met het Unierechtelijke evenredigheidsbeginsel indien de relevante nationale voorschriften het op geen enkel ogenblik mogelijk maken dat de gevolgen die dat verlies voor de betrokken personen heeft uit het oogpunt van het Unierecht, in het individuele geval worden onderzocht.

Zie arrest van het Hof van Justitie van 12 maart 2019, ██████████ C-221/17, ECLI:EU:C:2019:189, punt 41.

- (23) Volgens § 25, lid 1, eerste zin, StAG, wordt het verlies van de Duitse nationaliteit van rechtswege en zonder de mogelijkheid van een individueel onderzoek vastgesteld. Een onderzoek per individueel geval of een evenredigheidstoetsing kan alleen plaatsvinden in het kader van de procedure voor de verlening van een behoudvergunning overeenkomstig § 25, lid 2, StAG, die vooraf plaatsvindt. Ondanks deze procedurele oplossing vindt het verlies van de nationaliteit en daarmee van het Unieburgerschap automatisch en dus zonder enig onderzoek per individueel geval plaats wanneer een procedure voor de verlening van een behoudvergunning overeenkomstig § 25, lid 2, StAG niet plaatsvindt (omdat de betrokkene geen aanvraag indient) of wanneer de betrokkene de buitenlandse nationaliteit verkrijgt voordat een behoudvergunning is verleend.
- (24) Dit doet de vraag rijzen of het gevolg van het automatische verlies van de Duitse nationaliteit en daarmee van het Unieburgerschap kan worden gerechtvaardigd door de voorafgaande mogelijkheid om een procedure tot verlening van een behoudvergunning overeenkomstig § 25, lid 2, StAG te doorlopen, dan wel omdat het voor de betrokkenen altijd mogelijk en redelijk is om in het geval van een verkrijging op verzoek een behoudvergunning aan te vragen en de verlening ervan af te wachten.
- (25) In de zaak ██████████ heeft het Hof van Justitie, anders dan de advocaat-generaal die in het kader van de toetsing van de evenredigheid van de daar te beoordelen Nederlandse regeling had overwogen dat de betrokkene het verlies van de Nederlandse nationaliteit en, in voorkomend geval, van het Unieburgerschap op eigen initiatief had kunnen afwenden,

zie de conclusie van de advocaat-generaal van 12 juli 2018 in zaak C-221/17, ██████████ ECLI:EU:C:2018:572, punten 94 e.v.,

- (26) geconcludeerd dat ook in deze gevallen op enig moment een onderzoek per individueel geval moet plaatsvinden. Bijgevolg zou het verlies van de nationaliteit kunnen plaatsvinden zonder onderzoek per individueel geval. In dergelijke gevallen zouden de bevoegde nationale autoriteiten en rechterlijke instanties echter incidenteel moeten kunnen onderzoeken welke gevolgen dat nationaliteitsverlies heeft en in voorkomend geval ervoor moeten kunnen zorgen dat de betrokkene met terugwerkende kracht de nationaliteit herkrijgt, wanneer hij een aanvraag indient voor een reisdocument of enig ander document waaruit zijn nationaliteit blijkt.

Zie arrest van het Hof van Justitie van 12 maart 2019, ██████████ C-221/17, ECLI:EU:C:2019:189, punt 42.

- (27) De verwijzende rechter vraagt zich af of deze overwegingen kunnen worden toegepast op de onderhavige situatie.
- (28) In elk geval bestaat er in het nationale recht geen mogelijkheid om de gevolgen van het verlies van de nationaliteit na het verlies ervan incidenteel te toetsen. In dergelijke gevallen is de enige mogelijkheid voor de betrokkenen om opnieuw een Duitse naturalisatie aan te vragen. Er bestaat inderdaad een regeling voor de naturalisatie van voormalige Duitsers in § 13 StAG, die de naturalisatie onder bepaalde voorwaarden vergemakkelijkt – onder meer door af te zien van de eis dat in het levensonderhoud is voorzien. De regeling is echter alleen van toepassing wanneer de aanvragers van naturalisatie in het buitenland wonen. De regeling is niet van toepassing, zelfs niet *mutatis mutandis*, in geval van woonplaats in Duitsland.

Zie BVerwG, arrest van 22 juni 1999 1 C 16/98 – [omissis] punten 14 e.v.

- (29) In deze gevallen kan de hervervrijing van de nationaliteit alleen plaatsvinden volgens de gebruikelijke naturalisatievoorschriften; naturalisatie onder vereenvoudigde voorwaarden is in dit verband niet voorzien voor voormalige staatsburgers. Bovendien kan naturalisatie naar nationaal recht geen terugwerkende kracht hebben, zodat de betrokkene zelfs in gevallen waarin aan de voorwaarden voor een hernieuwde naturalisatie is voldaan, niet de Duitse nationaliteit bezit, althans niet voor de duur van de naturalisatieprocedure, en daarmee tevens geen burger van de Unie is.
- (30) De omgang met voormalige Duitsers is in het nationale recht geregeld in § 38 AufenthG en voorziet alleen in een recht van de betrokkenen op een vestigingsvergunning of een verblijfsvergunning. Het recht bestaat echter alleen als aan de algemene voorwaarden voor het verlenen van de vergunning overeenkomstig § 5 AufenthG is voldaan, dat wil zeggen als onder meer het levensonderhoud is gewaarborgd. Indien niet aan de algemene voorwaarden voor het verlenen van een vergunning is voldaan, staat het de autoriteiten vrij een verblijfsvergunning overeenkomstig § 38, lid 1, AufenthG te verlenen indien er sprake is van een bijzonder geval

overeenkomstig § 38, lid 3, AufenthG. Zowel de verblijfsvergunning als de vestigingsvergunning geven de voormalige Duitsers het recht om op het grondgebied van de Bondsrepubliek te verblijven en te werken, maar zij blijven, wat de fundamentele vrijheden van het Unierecht betreft, duidelijk achter bij de status van burger van de Unie. Dit geldt ook voor verzoeker, die vóór zijn naturalisatie rechten uit hoofde van ARB 1/80 heeft verworven die bij zijn naturalisatie niet zijn vervallen.

Zie arrest van het Hof van Justitie van 21 oktober 2020, GR, C-720/19, ECLI:EU:C:2020:847.

- (31) c) Indien de eerste vraag ontkennend moet worden beantwoord, rijst de onder 2 vermelde vraag naar de noodzakelijke omvang van het onderzoek in de procedure tot verlening van een behoudvergunning.
- (32) Volgens de rechtspraak van het Hof van Justitie vereist de evenredigheidstoetsing dat de individuele situatie van de betrokkene en die van zijn gezin worden beoordeeld om te bepalen of het verlies van het burgerschap van de Unie gevolgen heeft die de normale ontwikkeling van het gezins- en beroepsleven van de betrokkene aantasten.

Zie arresten van het Hof van Justitie van 12 maart 2019, ██████████ C-221/17, ECLI:EU:C:2019:189, punt 44, en 2 maart 2010, ██████████ C-135/08, ECLI:EU:C:2010:104, punten 56 e.v.

- (33) In het kader van die evenredigheidstoetsing dienen de bevoegde nationale autoriteiten en in voorkomend geval de nationale rechterlijke instanties zich ervan te vergewissen dat een dergelijke beslissing verenigbaar is met de door het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie gewaarborgde grondrechten, waarvan het Hof de eerbiediging verzekert.

Zie arresten van het Hof van Justitie van 12 maart 2019, ██████████ C-221/17, ECLI:EU:C:2019:189, punt 45, en 18 januari 2022, JY, C-118/20, ECLI:EU:C:2022:34, punt 61.

- (34) Volgens de bewoordingen van § 25, lid 2, derde zin, StAG kan met deze vereisten rekening worden gehouden, aangezien volgens deze bepaling de openbare en particuliere belangen tegen elkaar moeten worden afgewogen bij de beslissing over de verlening van een behoudvergunning. In de praktijk verschilt de behoudvergunning overeenkomstig § 25, lid 2, StAG echter fundamenteel van de vereiste evenredigheidstoetsing: de behoudvergunning is een voorafgaand procedureel vereiste in het kader van het beantwoorden van de vraag of het in het individuele geval gerechtvaardigd lijkt een verdere nationaliteit te verkrijgen.
- (35) Op grond hiervan wordt een behoudvergunning zoals uitgelegd volgens nationaal recht alleen verleend indien er een bijzonder belang bestaat bij het

verkrijgen van een buitenlandse nationaliteit met behoud van de Duitse nationaliteit.

Zie over de vereisten voor het verlenen van een behoudvergunning OVG NRW, arrest van 18 augustus 2010 – 19 A 2607/07 – punt 33 [omissis].

- (36) De status van burger van de Unie blijft dus buiten beschouwing in de praktijk van de autoriteiten en in de nationale rechtspraak.
- (37) Vanuit het Unierecht bezien is het, in het kader van de door artikel 20 VWEU vereiste evenredigheidstoetsing, daarentegen (slechts) noodzakelijk zich af te vragen welke gevolgen het verlies van het burgerschap van de Unie voor de betrokkene heeft.
- (38) De rechter gaat ervan uit dat de door het Hof van Justitie ontwikkelde criteria niet van toepassing zijn in het kader van het onderzoek van de voorwaarden voor verlening van een behoudvergunning overeenkomstig § 25, lid 2, StAG, omdat de gevolgen van het verlies van de Duitse nationaliteit en daarmee van het burgerschap van de Unie in het kader van § 25, lid 2, StAG niet in aanmerking worden genomen, tenzij een bijzonder belang bij de verkrijging van de buitenlandse nationaliteit met behoud van de Duitse nationaliteit wordt vastgesteld.
- (39) De rechter betwijfelt of een dergelijk onderzoek in het geval van verlies van het burgerschap van de Unie voldoet aan de eisen van een onderzoek per individueel geval en van een evenredigheidstoetsing.
- (40) [omissis]